

Karar Sayısı : 98/11173

Ekli "Türk Savunma Sanayii Politikası ve Stratejisi Esasları"nın yürürlüğe konulması; Milli Savunma Bakanlığı'nın 8/5/1998 tarihli ve 1131 sayılı yazısı üzerine, 31/7/1970 tarihli ve 1325 sayılı Kanununun 2 nci ve 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanununun 4 üncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/5/1998 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

Mesut YILMAZ Başbakan			
B. ECEVİT Devlet Bak ve Başb. Yrd.	İ. SEZGİN Millî Sav Bak. ve Başb. Yrd	G. TANER Devlet Bakanı	H. ÖZKAN Devlet Bakanı
Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	İ. SAYGIN Devlet Bakanı	Prof. Dr. H. S. TURK Devlet Bakanı	Prof. Dr. S. YILDIRIM Devlet Bakanı
R. SERDAROĞLU Devlet Bakanı	M. GURDERE Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. GÜREL Devlet Bakanı	Prof. Dr. A. ANDİCAN Devlet Bakanı
Dr. İ. ÇELEBİ Devlet Bakanı	M. YILMAZ Devlet Bakanı	R. ŞAHİN Devlet Bakanı	B. KARA Devlet Bakanı
C. KAVAK Devlet Bakanı	E. AŞIK Devlet Bakanı	R. K. YUCELEN Devlet Bakanı	H. GEMİCİ Devlet Bakanı
M. BATALLI Devlet Bakanı	O. SUNGURLU Adalet Bakanı	M. BAŞESGİOĞLU İçişleri Bakanı	İ. CEM Dışişleri Bakanı
Z. TEMİZEL Mahiye Bakanı	H. ULUĞBAY Millî Eğitim Bakanı	Y. TOPÇU Bayındırlık ve İskân Bakanı	H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı
R. SERDAROĞLU Ulaştırma Bakanı V	M. TAŞAR Tarım ve Köyüşleri Bakanı	Z. TEMİZEL Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.	
Y. EREZ Sanayi ve Ticaret Bakanı	M. C. ERSÜMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	H. ÖZKAN Kültür Bakanı V.	
İ. GÜRDAL Turizm Bakanı	E. TARANOĞLU Orman Bakanı	Dr. İ. AYKUT Çevre Bakanı	

TÜRK SAVUNMA SANAYİİ POLİTİKASI VE STRATEJİSİ ESASLARI**Amaç**

Madde 1- Savunma sanayii politikası ve stratejisi esaslarının amacı;

a) Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaç duyduğu harp silah, araç, gereç ve mühimmatının mümkün olan azami ölçüde Türk savunma sanayininin imkan ve kabiliyetleri içinde üretimine ilişkin hedefleri,

b) Bu hedeflere ulaşılabilmesi için Türk savunma sanayininin geliştirilmesinde kısa, orta ve uzun vadeli planlamalara yönelik esasları,

c) Dış pazarlara açılmaya ilişkin genel prensipleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Savunma sanayii politikası ve stratejisi esasları; Türk Savunma Sanayininin daha da geliştirilmesi ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının azami ölçüde yurtiçinden sağlanması hedeflerine ulaşılması için uygulanacak ilkeleri kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Esaslarda geçen tanımlar şunlardır.

- a) Savunma Sanayii : Harp silah, araç, gereç ve mühimmatıyla bunların yedek parçalarını ve önemli girdilerini üreten sanayi tesislerinin bütünüdür.
- b) Ana Yüklenici : Ana savunma sistemlerini, bir bütün olarak Silahlı Kuvvetlere teslim etmekten ve sistemin ömür devri boyunca idame edilmesinden sorumlu şirkettir.
- c) Alt Yüklenici : Ana savunma sistemlerinin bazı bölümlerini ana yüklenici için üretmekten sorumlu olan şirkettir.

Savunma sanayiinin özellikleri

Madde 4- Genel sanayi içinde farklı bir konumu bulunan savunma sanayiinde bu farklılığı yaratan özellikler şunlardır.

- a) Yüksek teknolojiye dayanan hassas üretim teknikleri gerektirmesi,
- b) Özel kalite standartları gerektirmesi,
- c) Yetişmiş insangücü gerektirmesi,
- d) Sürekli olarak en yeni teknolojileri kullanmayı gerektirmesi ve bu sebeple büyük ölçüde AR-GE faaliyetlerine ihtiyaç göstermesi,
- e) Yüksek ölçülerde yatırım gerektirmesi,
- f) Tek alıcıya ve sınırlı ihtiyaca dayalı üretim yapma zorunluluğu,
- g) Sürekliliğin sağlanması için dış pazarlara açılmayı gerektirmesi,
- h) Güvenlik, gizlilik gibi özel koşulları olması.

Savunma sanayii politikası

Madde 5- Türkiye'nin savunma sanayii politikası;

- a) Yerli sektör yanında yabancı sektöre de açık,
- b) Dinamik bir yapıya kavuşmuş,
- c) İhracat potansiyeline ve uluslararası rekabet imkanına sahip,
- d) Yeni teknolojilere adapte olmakta güçlük çekmeyen ve teknoloji üretebilen,
- e) Teknolojik gelişmeler karşısında kendini yenileme kabiliyeti bulunan,
- f) Türkiye ile dost veya müttefik ülkeler arasında dengeli bir savunma sanayii işbirliğini mümkün kılan ve değişen politik durumlardan asgari düzeyde etkilenen,
- g) Mevcut imkanları azami ölçüde kullanan, entegre olmuş ve tekrar yatırımlarından arınmış,
- h) Sivil amaçlarla da üretim yapabilen, alternatif uğraşı alanlarına sahip,
- ı) Türkiye'nin güvenlik politikaları meyanında taraf olduğu ihracat denetimlerine ilişkin çok taraflı rejimlerle ilgili vecibe ve önceliklerini destekleyen,

bir savunma sanayii alt yapısının oluşturulmasını öngörmektedir.

Savunma sanayii stratejisi

Madde 6- Savunma sanayii stratejisi ile ilgili hususlar şunlardır.

A) Genel hususlar

Türk savunma sanayii stratejisinin temelini; ülke güvenliğinin sağlanması için Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçlarının güvenli ve istikrarlı biçimde karşılanması

ması, bu amaçla yüksek teknolojiye sahip harp silah ve vasıtalarının yurtiçinde üretilmesi, bunun için gerekli teknoloji tabanının oluşturularak üretim tesislerinin kurulması ve kurulmuş bulunan ulusal savunma sanayii tesislerinin teşvik ve desteklenmesi oluşturmaktadır.

Savunma sanayii stratejisinin belirlenmesinde Türkiye'nin milli askeri stratejisi ile planlama ve programlama direktifi kaynak olarak alınmıştır.

Bu stratejinin tatbikatında; koordinatör makam Milli Savunma Bakanlığı olup gerekli yapılar ve teşkilatlar, aşağıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak devlet, sanayi, üniversite ve diğer ilgili kuruluşlar arasında her türlü gayret, işbirliği ve koordinasyonla sağlanır.

Savunma sanayii stratejisinin, dış politika doğrultusunda ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi hususunda Dışişleri Bakanlığı ile koordinasyon yapılır.

B) Savunma araştırma ve teknolojisi ile ilgili hususlar

a) Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaç duyduğu savunma sanayii ürünlerinin tamamının yurt içinde üretimi mümkün olmadığı gibi bazı alanlarda gerekli de değildir. Mevcut kaynakların uygun şekilde kullanımı açısından savunma sanayii ürünleri (ve bağlı teknolojiler) üç ana grupta ele alınır.

1) Milli olması zorunlu sistemler/teknolojiler

Milli olması zorunlu sistemler/teknolojiler uzun vadede muhakkak yurt içinde geliştirilir, ihtiyaçlar yurt içinden karşılanır.

2) Kritik sistemler/teknolojiler

Kritik sistemlerin/teknolojilerin uzun vadede yurt içinde geliştirilmesi amaçlanarak, mümkün olmayanlar için ortak üretim öngörlür.

3) Diğer sistemler/teknolojiler

Diğer sistemler/teknolojiler çok kaynaktan tedarik politikasına uygun olarak en ekonomik ömür devir maliyetini sağlayan kaynaktan tedarik edilir.

Milli olması zorunlu sistem ve teknolojiler ile kritik sistem ve teknolojilerin listesi Milli Savunma Bakanlığınca ayrıca yayımlanır ve bu liste teknolojilerin gelişimi ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı dikkate alınarak sürekli güncel tutulur.

b) Ülkemiz savunma sanayiinin geleceğe hazırlanması maksadıyla savunma araştırma ve teknolojisi çalışmalarına gerekli yön Milli Savunma Bakanlığınca verilir. Savunma ürünleri alanında araştırma ve teknoloji geliştirme çalışmaları Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

c) Yabancı teknolojilerden yararlanma durumunda bu teknolojinin yerli savunma sanayii tarafından özümsermesi asıl gayedir. Satın alınan teknolojilerin yerli savunma sanayii tarafından özümserdikten sonra bir üst düzeyde üretilmesi Milli Savunma Bakanlığınca desteklenir.

d) Türkiye'nin üye olduğu Batı Avrupa Birliği, NATO ve benzeri uluslararası kuruluşlar kapsamında yürütülen savunma araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetleri yakından takip edilerek ihtiyaç duyulanlara katılır.

C) Tedarik ile ilgili hususlar

a) 10 Yıllık Tedarik Programı (OYTEP), tahsis edilecek kaynak dikkate alınarak, iki yılda bir revizesine imkan verecek şekilde kanunla düzenlenir.

b) Savunma sanayii ve tedarik ile ilgili tüm faaliyetler, Milli Savunma Bakanlığınca uygun bir teşkilat içerisinde tek elden yürütülür.

c) Türk Silahlı Kuvvetlerinin milli olması zorunlu ve kritik ihtiyaçlarının araştırma ve geliştirmeye dayalı olarak uygun milli gizlilik dereceli tesis güvenlik belgesi bulunan yerli sanayi tesislerinde geliştirilip üretilmesi esastır.

d) Bu prensibin uygulanmadığı alanlarda savunma sanayii alt sektörlerle bölünür ve seçilen alt sektörlerde milli ana yüklenici uygulamasına gidilir. Uygun

